

Jozanneke Van Den Bosch: 'Zo, nu ben je wees' Uitgegeven door Eos Communicatie Rotterdam 2013. ISBN 9789082023206 (Kind en ouders/Geestelijke gezondheidszorg/ED/AG/1) Zie ook: <http://www.eoscommunicatie.nl/> en <http://www.weeswijzer.nu/>

Soort boek/Ziekte/Stijl: Egodocument van Jozanneke van den Bosch die op veertienjarige leeftijd wees werd. Ze beschrijft hoe haar leven daardoor veranderde, hoe zij aanvankelijk met haar zus in het ouderlijk huis woonden en weinig steun kregen uit de omgeving. Waar dat aan lag en hoe dat beter zou kunnen. Ze schrijft over onzichtbare puberende wezen, die niet als zodanig zichtbaar willen zijn en dan ook weinig hulp van de omgeving krijgen, zelf veel aanmodderen. Zij licht ook toe hoe het haar gelukt is om haar leven op orde te krijgen, mede door enige mensen die wel goed keken, doorvroegen en hulp boden. Met tips, handreikingen bij ieder hoofdstuk. In het voorjaar van 2013 verschijnen ook de Engelstalige editie van het boek en de e-books (NL en EN).

Over de schrijfster: Jozanneke van den Bosch (1975) werd op veertienjarige leeftijd wees. Haar vader was eerder gestorven aan een hartaanval en haar moeder stierf aan kanker. Zij bleef anderhalf jaar met haar oudere zus in het ouderlijk huis wonen, verhuisde daarna naar Delft en ging in huis bij een vriendin wonen. Jozanneke is adviseur online strategie en sociale media en eigenaar van Eos Online Communicatie (sinds 2006), ontwikkelaar van de eerste e-learning Leergang Online Communicatie & Social Media ter wereld. In mei 2007 startte Jozanneke het project 'Blogging For Good', voorloper van WeesWijzer. Jozanneke en WeesWijzer zijn actief op Twitter. Jozanneke spreekt over haar vakgebied en schrijft.

Korte Beschrijving: Jozanneke vertelt hoe haar ouders die gescheiden waren allebei stierven. Toen haar moeder stierf aan de gevolgen van longkanker, trok haar oudere zus bij haar in en runde samen met haar anderhalf jaar zo het huishouden. Jozanneke beschrijft hoe dat, naast veel vrijheden en leuke gebeurtenissen een wissel trok op hen beide; zij hadden andere toekomstdromen, en moesten ineens zaken afhandelen waar ze nog nooit bij stil gestaan hadden: Wat doe je met een eerste belastingopgave? Hoe ga je om met onbegrip op school of bij volwassenen? En omdat zijzelf niet graag op wilde vallen als wees, sprak zij er weinig over, ze wist zich vaak ook geen houding te geven.

Jozanneke beschrijft hoe zij zich staande hielden, waarom het verhuizen naar Delft gunstig was naast enige eigenschappen die ze zelf heeft, en hoe iemand die wél naar haar keek, doorvroeg, en haar in huis nam, haar hebben geholpen. Bij ieder hoofdstuk staan tips om wezen beter te leren zien en beter te begeleiden. Jozanneke pleit voor meer opmerkzaamheid ten aanzien van wezen in Nederland; weeskinderen

in Nederland vallen vaak niet op

Jojanneke: "Helaas zijn deze voorbeelden uit het leven gegrepen. Sommige hiervan zijn uit mijn leven gegrepen. Ik ben daarin niet uniek. En ik heb mijn weg gevonden. En het is onze maatschappelijke verantwoordelijkheid dat wij hierin voorzien."

Wat viel op: Hoe eenzaam een pubertijd kan zijn, als je wees bent. Het is goed dat Jojanneke aan de bel trekt. Puberwezen zullen het vaak niet doen, dat is wel duidelijk na het lezen van dit boek.

En Jojanneke van den Bosch gaat verder. Zet internet en social media in: zij wil een online platform ontwikkelen dat zich richt op laagdrempelige kennisuitwisseling van praktische informatie voor en over weeskinderen. Daar kunnen inhoudelijk geïnteresseerden, ervaringsdeskundigen en zorgverleners praktische informatie online delen, zodat weeskinderen hier anoniem gebruik van kunnen maken. De anonimiteit van weeskinderen blijft gewaarborgd, vanuit de overtuiging dat de drempel om praktische oplossingen en informatie te verkrijgen zo laag mogelijk moet zijn. Jojanneke wil een digitaal loket voor weeskinderen in Nederland naast andere initiatieven omdat er nog steeds wezen tussen de wal en het schip vallen. Zie ook: <http://www.weeswijzerwiki.nl>

Citaten: Pag. 25: ‘ Door de schok van het ontworteld raken, het overlijden van mijn vader en moeder, verloor ik het vermogen om me verbaal en fysiek sterk te uiten. Letterlijk. Ik kreeg geen halve zin uit mijn mond zonder staccato stotterkanonnade.’

Pag. 35: ‘ Mijn zus en ik konden het allemaal niet goed meer bolwerken. Er werd zoveel van ons verwacht... maar het zat er gewoon niet meer in. We worstelden met dagelijkse dingen, en uiteindelijk ook met elkaar. We waren zo ontzettend verschillende persoonlijkheden.’

Pag.61: ‘Een winterjas had ik niet, maar ik had wat handigheid opgedaan met ‘laagjes dragen’. (...) Soms prikte de striemende regen mijn handen. De verdovende muziek op de cassettes in mijn oude, vertrouwde walkman leidde me vaak af, maakte me los van gevoel, van pijn.’

Pag.66-67: ‘ Toen mijn pleegvader zag waar ik was beland, twijfelde hij geen seconde. Hij liet me de hoognodige spullen voor een paar dagen in een weekendtas pakken en bracht me naar zijn huis. Hij was even stil, en zei: ‘ je gaat nu mee. Van daaruit kijken we verder. (...) Mijn pleegvader was onvermurwbaar en liep al met mijn tas naar de auto. Dan mocht ik wel een trommel zijn, maar dan in ieder geval een trommel met perspectief.’

Pag.114: ‘ In sociale media is de ontwikkeling, sociologisch gezien, complexer. Er zijn situaties bekend waarbij de achterblijvende partner de Facebookpagina van de overleden blijft bijhouden, als een manier om het gevoel te houden in contact te blijven. Ook zijn er live tweetverslagen gemaakt van uitvaarten, zodat afwezigen zich toch verbonden voelden met het moment van afscheid. Bizar? Wellicht. Feit is dat het

gebeurt. Sommigen putten er krach uit, kunnen beter afscheid nemen door de tweets te zien. Het mooie ervan is dan wel weer dat het mensen bindt'

Recensie/Extra: Zie ook: <http://dailym.net/2013/01/zo-nu-ben-je-wees/> en <http://www.weeswijzer.nu/>

Van den Bosch doorbreekt taboe rond wezen. - Nico Haasbroek - journalist, vm. hoofdredacteur NOS Journaal

Jojanneke laat zien dat weeskinderen niet zielig zijn (maar dat ze wel volwassenen nodig hebben). - Daan Westerink - journalist en rouwdeskundige

Jojanneke: "Gelukkig vond ik mensen op mijn pad die mij inspireerden mijn leven zo goed en gelukkig mogelijk in te richten, en ben ik gezegend met een goed stel hersens. Ik realiseer me ook dat ik veel geluk heb gehad. In Nederland bestaat het hardnekkige beeld dat sinds weeshuizen niet meer bestaan, ze ook volledig overbodig zouden zijn. Dat in Nederland alles soepel verloopt, en dat weeskinderen alles hebben wat hun hart begeert, als ze maar een dak boven hun hoofd hebben. De gedachte "Weeskinderen in verre landen, die hebben het véél moeilijker dan weeskinderen in Nederland" is dan gemakkelijk gecreëerd."